

СТАН, СТРУКТУРА ТА ДИНАМІКА БЕЗУМОВНО КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ У СПІВУЧАСТІ

THE STATE, STRUCTURE AND DYNAMICS OF UNCONDITIONAL CORRUPTION CRIMINAL OFFENSES COMMITTED IN COMPLICITY

Харко Д.М., к.ю.н.,

докторант відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою
Інститут держави і права імені В.М. Корсецького Національної академії наук України

У статті досліджуються питання стану, структури та динаміки безумовно корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті. На підставі нормативного визначення корупційних кримінальних правопорушень у примітці до статті 45 Кримінального кодексу України до безумовно корупційних кримінальних правопорушень віднесено правопорушення, передбачені статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368–369-2² цього Кодексу. З урахуванням статистики облікованих кримінальних правопорушень упродовж 2019–2023 років зафіксовано поступове зменшення кількості цих облікованих правопорушень. Різне зниження темпу безумовної корупційної злочинності у 2022 році можна пояснити розгубленістю органів кримінальної юстиції на початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України. У 2023 році, хоча й мало місце зниження темпу динаміки вказаних кримінальних правопорушень порівняно з 2019 роком, проте спостерігається збільшення такого темпу порівняно з 2022 роком. За час воєнного стану в Україні фіксуємо темпи зростання облікованих безумовно корупційних кримінальних правопорушень. З аналізу судової статистики, яка стосується кількості та складу засуджених осіб вбачається зростання питомої ваги таких осіб упродовж 2019–2023 років. Відзначається невелике зниження динаміки осіб, засуджених за вчинення безумовних корупційних кримінальних правопорушень у 2022 році та істотне збільшення кількості осіб, засуджених судами України за вчинення у співучасті цих правопорушень. Констатовано, що в структурі облікованих безумовних корупційних кримінальних правопорушень, а також засуджених осіб за співучасть у вчиненні вказаних правопорушень, найбільшу питому вагу складають правопорушення, передбачені статтями 368 (Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою), 369 (Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі) та 369-2 (Зловживання впливом) Кримінального кодексу України.

Ключові слова: корупційні кримінальні правопорушення, злочинність, стан злочинності, структура злочинності, динаміка злочинності.

The article explores issues of the state, structure and dynamics of unconditionally corrupt criminal offenses committed in complicity. On the basis of the normative definition of corruption criminal offenses in the note to Article 45 of the Criminal Code of Ukraine, the offenses provided for by Articles 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368–369-2 of this Code are classified as unconditional corruption criminal offenses. Taking into account the statistics of registered criminal offenses during 2019–2023, a gradual decrease in the number of these registered offenses was recorded. The sharp decline in the rate of unconditional corruption crime in 2022 can be explained by the confusion of the criminal justice authorities at the beginning of the full-scale invasion of the Russian Federation into the territory of Ukraine. In 2023, although there was a decrease in the pace of the dynamics of these criminal offenses compared to 2019, however, there is an increase in this pace compared to 2022. During the martial law in Ukraine, we record the growth rate of unconditionally recorded corruption criminal offenses. From the analysis of judicial statistics relating to the number and composition of convicted persons, an increase in the proportion of such persons during 2019–2023 is seen. There is a slight decrease in the dynamics of persons convicted of committing unconditional corruption criminal offenses in 2022 and a significant increase in the number of persons convicted by the courts of Ukraine for complicity in these offenses. It is stated that in the structure of registered unconditional corruption criminal offenses, as well as convicted persons for complicity in the commission of these offenses, the largest share is the offense provided for by Articles 368 (Acceptance of an offer, promise or receipt of undue benefit by an official), 369 (Offer, promise or provision of undue benefit to an official) and 369-2 (Abuse of influence) of the Criminal Code of Ukraine.

Key words: corruption criminal offenses, crime, crime status, crime structure, crime dynamics.

Постановка проблеми. Корупційна злочинність в Україні протягом «великої війни» не втратила своєї суспільної небезпеки. Навпаки, враховуючи важливість нормального функціонування Збройних Сил України, оборонного комплексу нашої держави, а також інших підприємств, установ та організацій протидія корупційній злочинності, навпаки, стала одним із основних напрямків діяльності держави, орієнтованого на якнайшвидшу перемогу та належне повоєнне відновлення України. Згідно з даними соціологічних опитувань протягом 2017–2022 років спостерігалось поступове зростання частки населення, яка негативно ставиться до корупційних проявів: у 2017 році показник становив 43,3%; у 2021 році ця частка досягла майже половини (49,4%); а у 2022 році суттєво перевищила половину населення і становила 57,4% (+8 в.п. до рівня 2021 року). У 2023 році показник стабілізувався і становить 56,0% (різниця в 1,4 в.п., порівняно з 2022 роком, не є статистично значущою) [1].

На думку населення, перше місце за поширеністю корупції у 2023 році посіла судова система. На другому місці – митниця. На третьому – прикордонний контроль та гуманітарна допомога. Порівняно з даними 2022 роком значення індексів сприйняття поширеності корупції зросло у майже всіх сферах (крім закладів вищої освіти).

Найбільшу динаміку демонструє сфера гуманітарної допомоги (зростання на 0,7 бала). Також значне збільшення помічаємо у сферах переміщення людей і товарів на тимчасово окуповані території та навпаки (+0,3 бала), діяльності патрульної поліції (+0,28 бала) та соціальних послуг і допомоги (+0,28 бала). Натомість зростання показників серед сфер-лідерів за сприйняттям поширеності корупції (судова система та митниця) є менш значним – індекс зріс на 0,17 та 0,06 бала відповідно. З погляду бізнесу корупція найбільш поширена у сферах надання дозволів та видобування корисних копалин і на митниці (індекс – 4,44). Далі йдуть публічні закупівлі робіт і послуг з будівництва, ремонту та утримання автодоріг (4,39) та великих інфраструктурних проектів (4,23), лісове господарство (4,20), приватизація підприємств (4,17) та земельні відносини / земельнустрій (4,14) [1].

Тобто, як вбачається з наведених соціологічних даних, корупція займала та є одним з першочергових завдань в діяльності держави на сучасному етапі розвитку суспільства.

Стан дослідження проблеми визначається наявністю окремих публікацій, в яких корупційна злочинність розглядається комплексно, а також корупційна злочинність як окремий підвид злочинності загалом. Відповідна про-

блематика кримінологічної характеристики корупційної злочинності була предметом дослідження таких науковців, як О. М. Бандурка, М. В. Буроменський, Ю. О. Бусол, В. В. Голіна, О. М. Джу́жа, О. О. Дудоров, А. П. Закалюк, В. С. Зеленецький, О. Г. Кальман, М. В. Кікалішвілі, О. М. Литвак, О. М. Литвинов, М. І. Мельник, А. Н. Михненко, О. В. Терещук, М. В. Трепак, В. В. Шаблістий, О. В. Шевченко, О. Ю. Шостко, Н. М. Ярмиш та інших. Проте слід відзначити, що наукові здобутки цих та інших вчених не можна визнати повними та такими, що вичерпали дослідження проблеми стану, структури та динаміки корупційної злочинності загалом та корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

Метою статті є кримінологічна характеристика стану, структури та динаміки безумовно корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

Виклад основного матеріалу дослідження. За визначенням А. П. Закалюка, «злочинність – це феномен соціального життя у вигляді неприйнятної й небезпечної для суспільства масової, відносно стійкої, різнобумовленої кримінальної активності частини членів цього суспільства» [2, с. 137]. Злочинність як комплексне та системне соціальне явище може бути поділене на окремі види. Зокрема, доцільно вести мову й про корупційну злочинність, яка становить феномен соціального життя у вигляді масової корупційної активності частини членів цього суспільства, що включає вчинення відповідними особами (переважно тими, що уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування) корупційних кримінальних правопорушень. Таким чином, на наш погляд, корупційна злочинність включає в себе виключно ті кримінальні правопорушення, які на сьогодні віднесено законодавцем до корупційних. Так, згідно з ч. 1 примітки до ст. 45 КК Корупційними кримінальними правопорушеннями відповідно до цього Кодексу вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також кримінальні правопорушення, передбачені статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368–369-2² цього Кодексу. Водночас до системи корупційної злочинності не належать кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією, якими відповідно до ч. 2 примітки ст. 45 КК належать кримінальні правопорушення, передбачені статтями 366-1 та 366-2 цього Кодексу.

Як бачимо, відповідні корупційні кримінальні правопорушення не є однорідними. До них включено ті, що відносяться науковцями до умовно корупційних, тобто тих, що визнаються такими у разі вчинення шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем та безумовно корупційні, які вважаються корупційними за будь-яких умов. Враховуючи обмежений обсяг публікації, зупинимося на характеристиці стану, структури та динаміки безумовно корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті, упродовж п'яти років, а саме 2019–2023 років.

Насамперед, предметом нашого аналізу стала статистика облікованих кримінальних правопорушень за 2019–2023 роки, що ведеться Офісом Генерального прокурора [3–7].

З аналізу кількості зареєстрованих кримінальних правопорушень, зареєстрованих в Україні протягом 2019–2023 роки, вбачається, що у 2019 році правоохоронними органами було обліковано 8 352, у 2020 році – 7 957, у 2021 році – 8 184, у 2022 році – 5 396, у 2023 році – 7 386 безумовно корупційних кримінальних правопорушень. Питома вага цих правопорушень, вчинених у співучасті, становила: 1,8% – у 2019 році, 1,1% – у 2020 році, 1% – у 2021 році, 1% – у 2022 році, 7,7% – у 2023 році від загальної кількості облікованих безумовних корупційних кримінальних правопорушень. Таким чином, протягом

2020–2023 років спостерігаємо загалом темп зниження облікованих безумовно корупційних кримінальних правопорушень порівняно з 2019 році: на – 4,7% – у 2020 році, на – 2% – у 2021 році, – 35% – у 2022 році, – 11,6% – у 2023 році. Однак у 2023 році відбувся приріст облікованих безумовних корупційних кримінальних правопорушень порівняно з 2022 роком на +27%. Дещо інша динаміка має місце стосовно облікованих безумовно корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті у вказані роки. Так, протягом 2020–2022 років спостерігаємо темпи зниження вказаних кримінальних правопорушень порівняно з 2019 роком: на – 40% – у 2020 році, на – 44% – у 2021 році, – 78% – у 2022 році. Водночас у 2023 році бачимо різке збільшення кількості облікованих безумовно корупційних кримінальних правопорушень. Темп їх зростання порівняно з 2019 роком становив +73%, а порівняно з 2022 роком +94%.

Отже, як вбачається з наведених вище даних, загалом протягом 2019–2023 років мало місце поступове зменшення кількості облікованих безумовно корупційних кримінальних правопорушень. При цьому різке зниження темпу безумовної корупційної злочинності, що мало місце у 2022 році, вочевидь, можна пояснити розгубленістю органів кримінальної юстиції на початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України. Проте у 2023 році, хоча й мало місце зниження темпу динаміки вказаних кримінальних правопорушень порівняно з 2019 роком, проте спостерігається збільшення такого темпу порівняно з 2022 роком. Тобто за час воєнного стану в Україні фіксуємо темпи зростання облікованих безумовно корупційних кримінальних правопорушень. Аналогічно відбулося і з безумовно корупційними кримінальними правопорушеннями, вчиненими у співучасті. Якщо у 2022 році маємо різке зниження вказаних облікованих кримінальних правопорушень, то у 2023 році, навпаки, різке збільшення таких темпів.

Якщо розглянути структуру безумовно корупційних кримінальних правопорушень, що були обліковані протягом 2019–2023 років, то серед вказаних правопорушень є такі, що ніколи або майже ніколи у співучасті не вчиняються. Це корупційні кримінальні правопорушення, передбачені статтями 210, 365-2 (у 2019 році), статтями 210, 354, 368-3, 368-4 (у 2020 році), статтями 368-4, 368-5 (у 2021 році), статтями 210, 354, 368-3, 368-4, 368-5, 369-2 (у 2022 році), статтями 210, 368-4, 368-5 (у 2023 році). Тобто, нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (ст. 210 КК), підкуп особи, яка надає публічні послуги (ст. 368-4 КК) переважно скоюють одноособово, за відсутності ознак співучасті у вчиненні корупційних кримінальних правопорушень. Якщо порівнювати «парні» корупційні правопорушення, передбачені у статтях 368 та 369 КК, то щороку питома вага правопорушень, передбачених ст. 368 КК, вчинених у співучасті, значно вища, ніж питома вага кримінальних правопорушень, передбачених ст. 369 КК, вчинених у співучасті. Так, питома вага вказаних облікованих корупційних кримінальних правопорушень становила: 3,6% (ст. 368 КК) та 1,7% (ст. 369 КК) (у 2019 році); 4% (ст. 368 КК) та 0,9% (ст. 369 КК) (у 2020 році); 1,7% (ст. 368 КК) та 0,7% (ст. 369 КК) (у 2021 році); 1,6% (ст. 368 КК), 0,3% (ст. 369 КК) (у 2022 році); 3,8% (ст. 368 КК) та 0,3% (ст. 369 КК) (у 2023 році). Таким чином, у співучасті більше вчиняється пасивних підкупів (тобто прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди) порівняно з активними підкупами (тобто пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди).

Проте характеристика стану, структури та динаміку безумовно корупційних кримінальних правопорушень була б неповною без аналізу статистичних даних судової

системи. Оскільки її узагальнення та аналіз вказує на те, що саме з облікованих кримінальних правопорушень «дійшло до фінішу», до скількох осіб було застосовано відповідні засоби кримінально-правового реагування. З цією метою було проаналізовано статистичні дані Державної судової адміністрації України, розміщені на офіційному вебсайті «Судова влада», за 2019–2023 роки, які стосуються кількості осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності та види кримінального покарання (форма 6) [8; 10; 12; 14; 16] та про склад засуджених [9; 11; 13; 15; 17].

Так, за вчинення безумовно корупційних кримінальних правопорушень у 2019 р. було засуджено 760 осіб, у 2020 році – 810 осіб, у 2021 році – 1 116 осіб, у 2022 році – 1 031 осіб, у 2023 році – 1 480 осіб. Питома вага цих засуджених осіб за вчинення безумовно корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті, становила: 4,7% – у 2019 році, 1,7% – у 2020 році, 2,5% – у 2021 році, 2,2% – у 2022 році, 1,8% – у 2023 році від загальної кількості засуджених за вчинення вказаних кримінальних правопорушень осіб за відповідний період. На відміну від кількості облікованих корупційних кримінальних правопорушень за 2019–2024 роки та їх динаміки, про що йшлося вище, аналіз статистичних даних Державної судової адміністрації України свідчить про те, що впродовж періоду, який аналізувався, відмічається темп збільшення кількості осіб, засуджених за вчинення безумовних корупційних кримінальних правопорушень порівняно з кількістю засуджених у 2019 р., який склав: +6% – у 2020 році, +32% – у 2021 році, +26% – у 2022 році, +49% – у 2023 році.

Таким чином, спостерігається невелике зниження динаміки осіб за вчинення безумовних корупційних кримінальних правопорушень у 2022 році, що, як зазначалося вище, вочевидь пояснюється першим роком здійснення правосуддя в умовах «великої війни», що наклало свій відбиток як на органи досудового розслідування, так і на суд, які здійснювали кримінальні провадження у справах про безумовно корупційні кримінальні правопорушення у 2022 році. Водночас у 2023 році спостерігається істотне збільшення кількості осіб, засуджених судами України за вчинення у співучасті безумовних корупційних кримінальних правопорушень, що є також показовим. Адже свідчить про те, що, по-перше, таке явище, як спільне вчинення корупційних кримінальних правопорушень в умовах війни істотно збільшилося порівняно з довоєнним часом (часом до моменту введення воєнного стану на території України), і по-друге, вочевидь держава в особі суду почала усвідомлювати підвищений ступінь суспільної небезпеки корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті, і почала належно на них реагувати.

Що стосується структури облікованих безумовних корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті, то найбільшу питому вагу серед таких правопорушень становлять зловживання впливом (ст. 369-2 КК) (11% у 2019 році, 1,6% у 2020 році, 4,8% у 2021 році та 5,8% у 2023 році від загальної кількості облікованих за цією статтею кримінальних правопорушень), за прийняття пропозиції, обіцянки, одержання неправомірної вигоди (ст. 368 КК) (3,6 у 2019 році, 4% у 2020 році, 1,7% у 2021 році, 1,6% у 2022 році, 3,8% у 2023 році від загальної кількості облікованих за цією статтею кримінальних правопорушень), за пропозицію, обіцянку або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК) (1,7% у 2019 році, 0,9% у 2020 році, 0,6% у 2021 році, по 0,3% у 2022 та 2023 роках від загальної кількості облікованих за цією статтею кримінальних правопорушень). Окрім того, як вбачається з аналізу статистичних даних Офісу Генерального прокурора, у 2019–2023 роках обліковано вчинення у співучасті кримінальних правопорушень, передбачених статтями 368-3 та 368-4 КК. При цьому питома вага вказаних кримінальних правопорушень змінювалася.

Так, у 2019 році було обліковано 20,6%, у 2021 році 13,6%, 2023 році 5,2% кримінальних правопорушень, передбачених ст. 368-3 КК (підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми), а в 2020 та 2022 роках не було обліковано жодного такого кримінального правопорушення, вчиненого у співучасті. У 2019 році було обліковано 4,7% кримінальних правопорушень, передбачених ст. 368-4 КК (підкуп особи, яка надає публічні послуги), а в 2020 – 2023 роках не було обліковано жодного такого кримінального правопорушення, вчиненого у співучасті.

Структура засуджених у 2019–2023 роках осіб за вчинення у співучасті безумовно корупційних кримінальних правопорушень дає підстави стверджувати, що кількість таких правопорушень, які ніколи чи майже ніколи не вчинялися у співучасті, є більшою порівняно з облікованими кримінальними правопорушеннями. Так, за вчинення корупційних кримінальних правопорушень, передбачених статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368-3, 368-4, 368-2 КК засуджені не визнавалися винуватими в їх спільному взаємоузгодженому вчиненні. Перелік облікованих корупційних кримінальних правопорушень, які не вчинялися у співучасті, був набагато меншим. При цьому якщо за підкуп працівника підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК) було засуджено 8 осіб за вчинення цього кримінального правопорушення групою осіб, то у наступні роки жодного факту засудження за вчинення цього кримінального правопорушення у співучасті не фіксувалося.

Стосовно форми співучасті, за наявності якої було вчинено безумовно корупційні кримінальні правопорушення, то у статистичних даних судової влади міститься вказівка на вчинення кримінальних правопорушень групою осіб (вочевидь, цей показник стосується як групи осіб без попередньої змови, так і групи осіб за попередньою змовою), організованою групою та злочинною організацією. Згідно зі статистичними даними Державної судової адміністрації України жодна особа не була засуджена за вчинення безумовно корупційних кримінальних правопорушень у складі злочинної організації. Вочевидь, це пов'язано з тим, що самі по собі факти корумпування, що виходять від членів злочинної організації, є вкрай латентним явищем, а тому не стає надбанням правоохоронних органів та суду. Найбільша кількість засуджених осіб за вчинення у співучасті безумовно корупційних кримінальних правопорушень стосується такої форми їх співучасті у спільному вчиненні відповідних злочинів, як група осіб (без попередньої змови та за попередньою змовою). У 2022 році фіксувався 1 випадок засудження особи за вчинення організованою групою зловживання впливом (ст. 369-2 КК), а в 2023 році – 1 випадок засудження особи за вчинення організованою групою «активного» підкупу (пропозиції, обіцянки або надання неправомірної вигоди службовій особі).

Найбільшу питому вагу за вчинення у співучасті безумовно корупційних кримінальних правопорушень складають особи, засуджені за зловживання впливом (ст. 369-2 КК). У 2019 р. їх питома вага порівняно з загальною кількістю засуджених осіб в цьому році за цією статтею становила 12% – у 2019 році, 6% – у 2020 році, 9% – у 2021 році, 15,7% – у 2022 році, 17,6% – у 2023 році. Для порівняння – питома вага засуджених осіб за вчинення таких найбільш поширених корупційних кримінальних правопорушень у співучасті, як прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК) та пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК), у загальному складі засуджених за відповідними статтями становила: за ст. 368 КК – по 5% у 2019 та 2020 роках, 7% у 2021 році, 3% у 2022 році, 6,5% у 2023 році; за ст. 369 КК – 0,7% у 2019 році, 0,3% у 2020 році, 1% у 2021 році, 0,2% у 2022 році та 0,08% у 2023 році.

Отже, якщо порівнювати таку структуру засуджених осіб за вчинення у співучасті безумовно корупційних кримінальних правопорушень та кількість відповідних облікованих правопорушень за 2019–2023 роки, то вбачається, що тенденції існували практично однакові. Найбільшою серед усіх облікованих безумовних корупційних кримінальних правопорушень, як і серед засуджених осіб упродовж указанного періоду були правопорушення, передбачені статтями 368, 369 та 369-2 КК. При цьому безумовним літером в цьому сенсі є зловживання впливом (ст. 369-2 КК). Також обліковано було за 2019–2023 роки вчинення у співучасті й кримінальних правопорушень, передбачених статтями 368-3 та 368-4 КК, тоді як жодної особи за вчинення вказаних кримінальних правопорушень зафіксовано не було.

Висновки. Таким чином, враховуючи викладене вище, доходимо таких висновків:

З урахуванням статистики облікованих кримінальних правопорушень упродовж 2019–2023 років протягом указанного періоду в Україні мало місце поступове зменшення кількості таких правопорушень. Різке зниження темпу безумовної корупційної злочинності, що мало місце у 2022 році можна пояснити розгубленістю органів кримінальної юстиції на початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України. Проте у 2023 році, хоча й мало місце зниження темпу динаміки вказаних кримінальних правопорушень порівняно з 2019 роком, проте спостерігається збільшення такого темпу порівняно з 2022 роком.

За час воєнного стану в Україні фіксуємо темпи зростання облікованих безумовно корупційних криміналь-

них правопорушень. Аналогічно відбулося і з безумовно корупційними кримінальними правопорушеннями, вчиненими у співучасті. Доведено, що у співучасті більше вчиняється пасивних підкупів (тобто прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди) аніж активних підкупів (тобто пропозицій, обіцянок або надань неправомірної вигоди).

У структурі облікованих безумовних корупційних кримінальних правопорушень, а також засуджених осіб за співучасть у вчиненні вказаних кримінальних правопорушень, найбільшу питому вагу складають правопорушення, передбачені статтями 368 (Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою), 369 (Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі) та 369-2 (Зловживання впливом) КК.

З аналізу судової статистики, яка стосується кількості та складу засуджених осіб вбачається зростання питомої ваги таких осіб упродовж 2019–2023 років. Відзначається невелике зниження динаміки осіб, засуджених за вчинення безумовних корупційних кримінальних правопорушень у 2022 році, що пояснюється першим роком здійснення правосуддя в умовах «великої війни», що наклало свій відбиток як на органи досудового розслідування, так і на суд, які здійснювали кримінальні провадження у справах про безумовно корупційні кримінальні правопорушення у 2022 році. Водночас у 2023 році спостерігається істотне збільшення кількості осіб, засуджених судами України за вчинення у співучасті безумовних корупційних кримінальних правопорушень, що є також показовим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Корупція в Україні 2023: розуміння, сприйняття, поширеність. Звіт за результатами опитування населення та бізнесу. URL: <http://surl.li/uxqyus> (дата звернення: 27.11.2024).
2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3 кн. Київ : Вид. дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. 424 с.
3. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень – грудень 2019 року. Форма 1. URL: <http://surl.li/aygexh> (дата звернення: 27.11.2024).
4. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень – грудень 2020 року. Форма 1. URL: <http://surl.li/aygexh> (дата звернення: 27.11.2024).
5. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень – грудень 2021 року. Форма 1. URL: <http://surl.li/aygexh> (дата звернення: 27.11.2024).
6. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень – грудень 2022 року. Форма 1. URL: <http://surl.li/aygexh> (дата звернення: 27.11.2024).
7. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2023 року. Форма 1. URL: <http://surl.li/aygexh> (дата звернення: 27.11.2024).
8. Звіт про осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності та види кримінального покарання за 2019 рік (форма 6). URL: <http://surl.li/emfvbg> (дата звернення: 27.11.2024).
9. Звіт про склад засуджених за 2019 рік (форма 7). URL: <http://surl.li/emfvbg> (дата звернення: 27.11.2024).
10. Звіт про осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності та види кримінального покарання за 2020 рік (форма 6). URL: <http://surl.li/qolusq> (дата звернення: 27.11.2024).
11. Звіт про склад засуджених за 2020 рік (форма 7). URL: <http://surl.li/qolusq> (дата звернення: 27.11.2024).
12. Звіт про осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності та види кримінального покарання за 2021 рік (форма 6). URL: <http://surl.li/iukwsg> (дата звернення: 27.11.2024).
13. Звіт про склад засуджених за 2021 рік (форма 7). URL: <http://surl.li/iukwsg> (дата звернення: 27.11.2024).
14. Звіт про осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності та види кримінального покарання за 2022 рік (форма 6). URL: <http://surl.li/cyoful> (дата звернення: 27.11.2024).
15. Звіт про склад засуджених за 2022 рік (форма 7). URL: <http://surl.li/cyoful> (дата звернення: 27.11.2024).
16. Звіт про осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності та види кримінального покарання за 2023 рік (форма 6). URL: <http://surl.li/osijkd> (дата звернення: 27.11.2024).
17. Звіт про склад засуджених за 2023 рік (форма 7). URL: <http://surl.li/osijkd> (дата звернення: 27.11.2024).